

विभावसुं सूर्य ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥

रुद्रेण सह देवेश तन्निबोध शचीपते ॥ पर्वतारोहणं कृत्वा एकपादो विभावसुं ॥ ५४ ॥ निरीक्षेत निराहार ऊर्ध्वबाहुः कृतांजलिः ॥ तपसामहता युक्त उपवासफलं लभेत् ॥ ५५ ॥ रश्मिभिस्तापितो र्कस्य सर्वपापमपोहति ॥ ग्रीष्मकाले यवाशीते एवं पापमपोहति ॥ ५६ ॥ ततः पापात्प्रमुक्तस्य द्युतिर्भवति शाश्वती ॥ तेजसा सूर्यवद्दीप्तो भ्राजते सोमवत्पुनः ॥ ५७ ॥ मध्ये त्रिदशवर्गस्य देवराजः शतक्रतुः ॥ उवाच मधुरं वाक्यं बृहस्पतिमनुत्तमं ॥ ५८ ॥ धर्मगुल्यं तु भगवन्मानुषाणां सुखावहं ॥ सरहस्याश्च ये दोषास्तान्यथा वदुदीरय ॥ ५९ ॥ बृहस्पतिरुवाच प्रतिमेहंति ये सूर्यमनिलं द्विषते च ये ॥ हव्यवाहे प्रदीप्ते च समिधं येन जुह्वति ॥ ६० ॥ बालवत्सां च ये धेनुं दुहंति क्षीरकारणात् ॥ तेषां दोषास्त्रवक्ष्यामि तान्निबोध शचीपते ॥ ६१ ॥ भानुमाननिलश्चैव हव्यवाहश्च वासव ॥ लोकानां मातरश्चैव गान्धर्वः स्वयं भुवा ॥ ६२ ॥ लोकांस्तारयितुं शक्ता मर्त्येष्वेतेषु देवताः ॥ सर्वे भवन्तः शृण्वन्तु एकैकं धर्मे निश्चयं ॥ ६३ ॥ वर्षाणि षडशीतिं तु दुर्वृत्ताः कुलपांसनाः ॥ स्त्रियः सर्वाश्च दुर्वृत्ताः प्रतिमेहंति यारवि ॥ ६४ ॥ अनिलद्वेषिणः शक्रगर्भस्था च्यवते प्रजा ॥ हव्यवाहस्य दीप्तस्य समिधं येन जुह्वति ॥ ६५ ॥ अग्निकार्येषु वै तेषां हव्यं नाश्नाति पावकः ॥ क्षीरं तु बालवत्सानां ये पिबन्तीह मानवाः ॥ ६६ ॥ न तेषां क्षीरपाः केचिज्जायन्ते कुलवर्धनाः ॥ प्रजाक्षयेण युज्यन्ते कुलवंशक्षयेण च ॥ ६७ ॥ एवमेतत्पुरा दृष्टं कुलवृद्धैर्द्विजातिभिः ॥ तस्माद्द्विज्यानि वज्र्यानि कार्यं कार्यं च नित्यशः ॥ ६८ ॥ भूतिकामेन मर्त्येन सत्यमेतद्वीमिते ॥ ततः सर्वमहाभाग देवताः समरुद्रणाः ॥ ६९ ॥ ऋषयश्च महाभागाः पृच्छन्ति स्म पितुं स्ततः ॥ पितरः केन तुष्यन्ति मर्त्यानां मत्स्यचेतसां ॥ ७० ॥ अक्षयं च कथं दानं भवेच्चैवौर्ध्वदेहिकं ॥ आनृण्यं वा कथं मर्त्या गच्छेयुः केन कर्मणा ॥ ७१ ॥ एतदिच्छामहे श्रोतुं परं कौतूहलं हिनः ॥ पितर ऊचुः न्यायतो वै महाभागाः संशयः समुदाहृतः ॥ ७२ ॥ श्रूय तां येन तुष्यामो मर्त्यानां साधु कर्मणां ॥ नीलपट्टप्रमोक्षेण अमावास्यां तिलोदकैः ॥ ७३ ॥ वर्षासु दीपकैश्चैव पितॄणामनृणो भवेत् ॥ अक्षयं निर्व्यलीकं च दानमेतन्महाफलं ॥ ७४ ॥ अस्माकं परितोषश्च अक्षयः परिकीर्त्यते ॥ श्रद्धा नानाश्च ये मर्त्या आहरिष्यन्ति संततिम् ॥ ७५ ॥ दुर्गात्ते तारयिष्यन्ति नरकात्प्रपितामहान् ॥ पितॄणां भाषितं श्रुत्वा हृष्टो मातपोधनः ॥ ७६ ॥ वृद्धगार्ग्यो महातेजास्तानेवं वाक्यमब्रवीत् ॥ केगुणानीलपट्टस्य प्रमुक्तस्य तपोधनाः ॥ ७७ ॥ वर्षासु दीपदाने न तथैव च तिलोदकैः ॥ पितर ऊचुः नीलपट्टस्य लांगूलं तोयमभ्युद्धरेद्यदि ॥ ७८ ॥